

Aktiv hjælp til yderområderne

Danmark har gennem årene udviklet sig mere og mere skævt. Væksten og erhvervsudviklingen koncentrerer sig i dag omkring de større byer, mens de yderste egne af Danmark er præget af tilbagegang og stagnation. Samtidig slår den nuværende økonomiske krise ekstra hårdt i yderområderne, hvor store industriarbejdspladser lukker og landbruget er truet. Mange tusind mennesker har mistet deres job. Det har betydning for den enkelte, men også for deres familier og det område, de bor i.

S og SF vil sikre udvikling og vækst i alle egne af Danmark. Vi vil sætte ind med tiltag som kan genskabe en positiv udvikling og skabe flere vækstmuligheder i alle egne af Danmark. Dermed undgår vi, at der opstår marginaliserede områder i Danmark. Det hører ikke hjemme i et velfærdssamfund.

Derfor afsætter vi ekstra 500 mio. kr. årligt til en fortsat udvikling af hele Danmark. De første år finansieres pengene ved at tilbagetrække regeringens ufinansierede skattelettelser til landbruget.

S og SF vil styrke indsatsen ved at sikre rammerne for etablering af flere private virksomheder og dermed arbejdspladser i yderområderne, forbedre yderområdernes rammevilkår, sikre en holdbar kommunal økonomi i fremtiden og endelig ved at fremtidssikre landbruget og skabe nye arbejdspladser inden for sektoren. Vi foreslår:

1. Overskuddet fra bankpakkerne skal sikre flere private virksomheder:

Overskuddet fra bankpakkerne skal være med til at sikre, at flere private virksomheder etablerer sig også i udkantsområderne. Det skal bl.a. sikres ved:

- **Vækstkapital skal sikre vækst og udvikling**

Yderkommunerne er især hårdt ramt af bankernes og kreditforeningernes tilbageholdenhed. Det er paradoksalt, når det især er de områder, der har brug for nye og innovative virksomheder, der kan sikre vækst og udvikling. Derfor skal renteindtægterne fra bankpakke II anvendes til at sikre lån til små og mellemstore virksomheder i yderkommunerne, der alene på grund af krisen ikke kan opnå lån. Konkret vil renteindtægterne blive tilført Vækstfonden, som allerede yder finansiering til små og mellemstore virksomheder og iværksættere. Vækstfonden vil få som opgave at yde målrettet støtte til yderområderne.

- **Omstillings- og etableringsstøtte til virksomheder og iværksættere**

Der er hårdt brug for nye arbejdspladser indenfor produktion og fremstillingserhverv i yderområderne, som mister arbejdspladser. Derfor er der behov for at gøre en ekstra indsats for at omstille eksisterende virksomheder og etablere nye. Virksomhedernes muligheder er fokusering og omstilling til globale 'up-market'- områder som fx klima-, energi- og miljøteknologier. Der oprettes en fond, der inden for EU's strukturfondsmidler og de generelle regler for statsstøtte yder hjælp til udvikling af eksisterende virksomheder og iværksættere, der ønsker at omstille deres virksomhed eller etablere sig i yderområder. Der afsættes 75 mio. kr. årligt til en sådan fond.

2. Bedre rammevilkår for yderområderne:

Den nuværende udvikling, hvor produktionen koncentrerer sig i store økonomiske kraftcentre omkring de større byer er en uundgåelig følge af globaliseringen og den stigende mobilitet i samfundet. Vi må erkende, at denne udvikling har nogle konsekvenser for yderområder i Danmark, ligesom det også har konsekvenser for byområderne.

Men det er nødvendigt at sikre bedre rammevilkår også i de yderste egne af Danmark, så det er muligt at leve et ordentligt liv her og tage del i det øvrige samfund. Disse bedre rammevilkår sikres bl.a. ved:

- **Uddannelses tilbud tættere på**

Regeringens mange centraliseringer har betydet, at der er lukket mange uddannelsesinstitutioner i yderområder som følge af ønsket om stordrift. S og SF vil sikre en fornuftig uddannelsesdækning i hele landet – også i yderområder. Derfor skal der ske en revision af taxametersystemet på uddannelsesområdet, så der bl.a. indføres et yderområdetaxameter inden for en ramme på 50 mio. kr. årligt, der gør det muligt at opretholde institutioner tæt på yderområderne.

Fremover skal der være større opmærksomhed omkring konsekvenser for lokalsamfundet, når det besluttet af lukke filialer af statslige uddannelsesinstitutioner. Derfor foreslår S og SF, at statslige institutioner inden for uddannelse og forskning og/eller filialer af andre institutioner ikke må lukkes uden godkendelse fra den ansvarlige minister. Og kun efter, at der er foretaget en samlet vurdering af konsekvenserne for det pågældende lokalområde og samfundet som helhed.

- **En bedre kollektiv trafik**

Der hvor uddannelsesinstitutionerne ikke ligger tæt på, skal det sikres, at de unge er i stand til at komme til deres uddannelsessted med kollektive trafikmidler. Også ældre i yderkommunerne, der er helt afhængige af den kollektive trafik, skal sikres en stabil og regelmæssig offentlig transport.

Derfor har S og SF afsat midler til at sikre den kollektive trafik - også i de mere tyndt befolkede områder. I Fair Forandring er der afsat 500 mio.kr. til trafikforbedringer udenfor hovedstadsområdet – herunder også yderområderne.

- **Sundhedshuse sikrer praktiserende læger i yderområder**

Mange yderområder har store udfordringer med at tiltrække praktiserende læger og problemet ser ud til at vokse i de kommende år, hvor mange læger går på pension. Konsekvensen er, at borgerne i yderområderne skal køre langt for at komme til lægen. Det er uholdbart. S og SF vil derfor skabe rammerne for etablering af sundhedshuse, hvor flere praktiserende læger kan bo sammen og leje sig ind i en praksis i stedet for at købe den. Der afsættes 25 mio. kr. årligt til formålet.

- **Højhastighed for alle**

Geografien må ikke sætte grænser for adgang og udviklingsmuligheder for borgere og virksomheder. Alle husstande og virksomheder i Danmark skal have mulighed for at få bredbånd. Højhastighedsinternet vil føre et utal af muligheder med sig bl.a.: Distancearbejdspladser til gavn for flere hjemmearbejdspladser, ny velfærdsteknologi der vil forbedre vilkårene for kroniske syge og ældre samt nye digitale kommunikationsmidler som interaktivt fjernsyn m.v.

Indtil videre er det lykkedes at udbrede bredbånd til hele landet ved hjælp af en markedsdrevet udvikling. Dette skal fortsat være udgangspunktet. Hvis det viser sig, at markedet ikke kan sikre

hurtige bredbåndsforbindelser til hele landet, er S og SF klar til at tage de nødvendige initiativer til at sikre en landsdækkende forsyning. Der afsættes årligt 50 mio. kr. årligt til formålet.

- **Attraktive bosætningskommuner**

Yderkommunerne skal selvfølgelig også selv være med til at skabe de rigtige rammer og tiltrække ressourcestærke familier til deres område. I den forbindelse bør de fortsat fokusere på den negative indvirkning fra stærkt misligholdte og i nogle tilfælde faldefærdige boliger ved aktivt at opkøbe, renovere og evt. nedrive disse boliger.

S og SF vil derfor fastholde den nuværende pulje til medfinansiering af kommunernes indsats i forbindelse med opkøb af boliger til renovering eller nedrivning. Derudover vil vi afsætte en pulje på 25 mio.kr. årligt til de kommuner i yderområderne, der ikke har midler til at dække deres egne udgifter til nedrivningen af bygningerne.

3. En holdbar kommunaløkonomi

Udover særlige væksttiltag og forbedrede rammevilkår skal vi sikre os, at økonomien i kommunerne hænger sammen også på længere sigt. Det sikres bl.a. ved:

- **Udkantskommission skal sikre regional udvikling**

En ny regering vil nedsætte en kommission til regional udvikling. Kommissionen skal analysere den regionale udvikling og udarbejde forslag til spredning af økonomi, vækst og offentlig service, så også udkantområderne udvikler sig med positiv befolkningsudvikling. Herunder kan bl.a. indgå forslag til tiltag, der både kan sikre nøglemedarbejdere i hele landet og sikre flere statslige arbejdspladser udenfor de store byer.

Der afsættes 100 mio. kr. årligt til nye tiltag i yderområderne på baggrund af kommissionens anbefalinger.

- **Reform af udligningsordningen**

I yderkommunerne er skatten typisk højere og servicen ringere end i resten af landet. Det er konkurrenceforvridning og et dårligt udgangspunkt for kommuner, som er helt afhængig af mere vækst og bosætning. Derfor skal en uvildig forskningsenhed undersøge fordelingen af bloktilskud og udligning, så alle landets kommuner har nogenlunde de samme forudsætninger for at løse de velfærdsopgaver, de skal. På baggrund af undersøgelsen gennemføres en reform af det samlede tilskuds- og udligningssystem.

4. Et bæredygtigt landbrug skal sikre nye arbejdspladser

Landbruget er hårdt ramt i disse tider. Regeringen tror, at de løser problemerne ved at give ufinansierede skattelettelser. Det gør vi ikke. Vi vil i stedet for fremtidssikre landbruget, så de kan være med til at sikre flere arbejdspladser i fremtiden:

- **Landbruget skal være energileverandør**

Der skal sættes ekstra skub i etableringen af biogasanlæg i Danmark. Det vil gavne klimaet og sikre den enkelte landmand en ekstra omsætning i en økonomisk svær tid. Samtidig vil det sikre udviklingen af et nyt vækstområde og dermed også styrke samfundsøkonomien

Derfor vil vi stille statsgaranti ved etablering af biogasanlæg, stille krav til alle større landbrug om at deres husdyrgødning skal bruges til biogas og sikre et særligt tillæg til afregningsprisen, indtil man kan sikre en rentabel drift af biogasanlæggene. Der afsættes 100 mio. kr. årligt til en højere afregningspris.

- **Mere økologi**

Efterspørgslen efter økologiske varer stiger, og mange landmænd vil gerne omlægge deres produktion til økologi. Problemet er bare, at omstillingsperioden er dyr. Når det kræver mange ekstra omkostninger bliver de gode tanker og intentioner desværre ikke virkelighed.

Derfor skal økologien styrkes yderligere. Der afsættes 75 mio. kr. årligt ekstra til omlægningsstøtte til økologer. Det vil først og fremmest gavne miljøet men mere økologi vil også være med til at sikre, at kvalitet i de danske fødevarer er helt i top. Det skal vi brande os selv på i udlandet og det vil sikre flere arbejdspladser på sigt.